

foreninger skulde være Interessenter, var det en Selvfølge, at der maatte tilvejebringes en vis Ensartethed mellem Foreningerne med Hensyn til Statutter o. s. v. Disse Foreninger vare jo af forskellig Art. Og hvordan vare saa Tiderne, den Gang dette Forslag om en Bank fremkom? Forholdene vare den Gang saaledes, at Kreditforeningerne ikke havde noget Marked udenfor Danmark, i hvert Fald kun rent undtagelsesvis. Man nærede efter at have set Virkningerne af Konverteringen et Ønske om, at ogsaa Kreditforeningerne maatte komme til at nyde godt af den Forandring i Renteforholdene, som var en Følge deraf. Det varede imidlertid ikke ret længe, før Kreditforeningerne selv fandt ud af, hvorledes de skulde aabne det fremmede Marked for sig. Forsøgene bleve gennemførte med afgjort Held, og dermed var det fra min Side forbi med Hovedinteressen for Sagen. Thi den daværende Hypotekbank var nærmest tænkt oprettet for at bringe Kreditforeningerne de Fordele, som de nu have vist, at de kunde skaffe sig selv. Jeg har troet at maatte trætte det høje Ting med en Forklaring af, hvorfor min Stilling til dette Forslag om en Hypotekbank er en Del forskellig fra den, jeg indtog i 1886. Jeg henholder mig i saa Henseende ikke blot til Udtalelser, som ere faldne under Forhandlingerne her i Rigsdagen, men henviser ogsaa til, hvad der udtrykkelig er fremhævet i de Bemærkninger, som ledsage Forslaget. Jeg har troet, at det maa være tilstrækkelig Undskyldning for, at jeg har trættet Tinget ved at gøre Rede for Forskellighederne mellem de to Forslag, set fra mit Standpunkt.

Naar dette Lovforslag kommer til nærmere Overvejelse i et Udvalg, hvad jeg antager, at flere her i Tinget end jeg ønske, haaber jeg, at der blandt andet ogsaa maa blive givet dette Udvalg en nærmere Redegørelse for de foreløbige Forhandlinger, der have fundet Sted mellem Regeringen og de franske Pengemænd, for ikke at sige det franske Pengemarked, for at man derefter kan danne sig et Skøn om, i hvilket Maal de Fordringer, der ere opstillede fra den Side, have bevirket, at den her foreslaaede Hypotekbank i den Grad har faaet Karakteren af en Statsinstitution, at man med fuld Føje — det drister jeg mig i alt Fald til — kan regne dens Gæld med, naar man i Udlandet og navnlig paa det franske Pengemarked skal taksere, hvilke Danmarks Forpligtelser ere. Man har i Bemærkningerne til Lovforslaget ved Om-

talen af Tiendeafløsningen fremhævet den Fare, der er for Staten ved at stifte større ny Statslaan, og særlig den Fare, der vilde have foreligget, hvis man i sin Tid paa en Gang havde ført 150 Mill. Kr. fremmed Kapital ind i Landet. Men det forekommer mig rigtignok, at naar man gaar ud fra den Betragtning, at Hypotekbankobligationerne have Karakteren af en Gæld for Kongeriget Danmark, for Staten Danmark, har man Grund til at undres over, at man nu anser det for at være uden Fare at drage et maaske endnu større Beløb af fremmede Penge herind. Det maa ogsaa svække Statens Kredit, naar den i sin Tid skal til at optræde som Laansøger. Hvorledes andre ville betragte Forholdet, ved jeg ikke, men at man i Frankrig, hvor det, saa vidt man kan skønne, vi have jo ikke faaet oplyst det fuldt ud, har været en Betingelse for at faa Løfte om disse Laan, at Papirerne fik Præget af at være Statspapirer, at man i Frankrig — siger jeg — maa betragte dem som værende Statspapirer, synes jeg ikke, der kan være Tvivl om. Det vilde være forholdsvis let ved at sætte et „kun“ ind i § 2, saa at der kom til at staa, at man *kun* hæftede med 20 Mill., at ryste et yderligere Ansvar af sig; men jeg tvivler meget om, at det saa vilde lykkes at faa Papirerne ind.

Blandt de Ting, jeg kunde ønske at vide, er ogsaa, hvor hurtig Serierne maa følge efter hinanden. Der findes en Bestemmelse i Loven om, at Laanene kun maa optages i Serier til et Beløb af indtil 20 Mill. Kr., men intet som helst om, hvor hurtig Serierne maa følge paa hinanden. Saa meget er klart, at man vil kunne udnytte det hele Beløb i en Hast, naar man har Lov til at trække 20 Mill. ad Gangen. Ogsaa i denne Henseende antager jeg, at Forhandlingerne maa bringe Oplysning, saaledes at man af disse Oplysninger kan faa mere Klarhed over Forholdet.

Der er en Bestemmelse, som er kommen ind i § 11 i Folketinget, om, at i Regelen skal Hypotekbankens Køb af Kreditforeningsobligationer ske ved direkte Forhandling med Kreditforeningerne. Jeg har ikke ret kunnet forstaa, hvorledes man har tænkt sig denne Bestemmelse sat i Værk. Dersom Hypotekbanken kan byde Kreditforeningerne en højere Kurs for den ny Emission af Papirer, saaledes at den kan tage hele Emissionen, kan jeg overmaade godt forstaa det, saa er det ganske simpelt. Men det er der jo ikke Midler til; naar en Serie kun maa omfatte 20 Mill., og hver Termins Behov er omtrent 35